

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна
примірника
16 сот.
На провінції
20 сот.

політична, економічно-суспільна часопись

(Редакція Руська ч. 3)

Виходить що дня
рано крім понс-
ділка.

Німецький парламент про київський переворот.

Найновіші київські події відбилися гострою луною в німецьких посольських кругах. Про довершений в Києві переворот загорено широко в головній комісії парламенту два 4 мая. Як перший бесідник забрав слово заступник канцлера д-р Паєр, котрий про відносини на Україні заявив ось що:

Німецькі війська ввійшли на Україну на вимогу українського правительства, щоб зацесити там лад і щоб забезпечити собі можливо скорий і великий довіз поживи. Україна зобов'язала ся до 1 липня доставити що найменше мільон тон збіжжя. Виявило ся одначе, що Центральна Рада не має на стільки авторитету, щоб приволити населення до віддачі збіжжя. Супроти цього ми мусіли самі поставити ся о те. Це спричинило невдоволення серед населення і серед самого правительства. Приказ ген. Айхгорна не стоїть у ніякій зв'язку з державним переворотом на Україні. Комуністичні теорії Ради не наїшли зрозуміння серед більшості сільського населення і це є причиною її упадку.

Перейшовши до афери Доброго зазначив д-р Паєр, що на Україні існує від якогось часу тенденція, до якого належали й деякі міністри, яких цілю було прогнати німецькі війська з України. Правительство виявило за слабу руку у вилученню цілої справи. Тому німецькі органи мусіли самі приступити до слідства, яке довело до арештованя деяких членів правительства.

Спосіб арештованя—підчас нарад Ради—не можна похвалити і ген. Айхгорн негайно висказав на руки президента міністрів жалю і за цього, крім цього усунуто зараз із становища місцевого команданта, який за все відповідає. Товариш міністра закордонних справ мік тим увільнено, інші обжаловані знаходять ся що у в'язниці.

Нове правительство заявило свою згоду на позови суди. Українські селяни невдоволені програмою Ради, покликали ген. Скоропадського на диктатора, який прийняв владу і організує нове правительство, не признаючи комуністичних теорій Ради. Нова влада приймає всі зобов'язання з берестейського мира і годить ся з усіма іншими заарядженнями. Допускає ново також вільну торгівлю з ко-респондентами Німеччини й Австро-Угорщини.

П. Шайдеманв домагаєть ся відчитати приказу ген. Айхгорна. Не годить ся німецькою політикою на Україні. Ця політика може довести до цього, що Німеччина мусить-ме держати на Україні величезні окупаційні війська. Ген. Скоропадський не має населення за собою. При виборах до російської конституції дістав він всього 200 голосів, а до українських установчих зборів тільки 9. Це кидає світло на цілу справу, — положення не може бути тривале. В сей спосіб не можна досягнути своєї цілі. Для німецького народу не вийде з того нічого доброго.

П. Ерихбергєр критикує німецьку політику на Україні і ставить такі точки, яких мусять держати ся Німці на Україні. 1) Політична державна управа має сама про все рішати, 2) берестейський мировий договір, як основа порозуміння з Україною має бути вповні бережений, 3) доставка обіцяного збіжжя має тільки тоді наступити, коли Німеччина з своєї сторони доставить обіцяні товари, 4) Австрійці, Німці і Маляри мають поводити ся в Києві ввічливо, 5) від всякого вмишування у внутрішні справи мусять осередні держави держати ся здалека, 6) наших дипломатичних заступників на Україні треба заступити людьми, що знають українську мову і є знайомі з відносинами в краю.

Після промови державного секретаря Буша, який боронив німецьке правительство перед замітом, будето воно підпирасе великих земельних власників на Україні, прийшов до слова підсекретар Браун, який говорив про справу доставки українського збіжжя, звертаючи увагу на те, що осередні держави мають право самі старатись о збіжжя в дорозі безпосередньої торгівлі.

На слідуючій засіданні, яке відбулось дня 6 мая відчитав заступник канцлера відуючу телеграму німецького посла в Києві Мумма:

Маємо до діла з часом міністерством праці, що складаєть ся вичинно з політично зоріх і сильних людей, за яких можуть згодити ся також особи, що мають інші переконання. Веїх їх об'єднує провідна ідея гетьмана: Удержати й скріпити національну самостійність України з тісним союзом з осередними державами, передовсім з Німеччиною, а виключенням всяких російських і польських тенденцій. Нема війних Польків в кабінеті. Справа вступлена до кабінету членів інших партій, яких гетьман радо повитав би, розбита ся супроти їх немудрих домагань, які не чисили ся з фактом довершеного перевороту. Загально думают, що — коли переконане, що йде о практичну працю, здобуде собі дорогу, а ся практична праця мимо величодних свят вже з цілою енергією почала ся, тоді і й інші партії приступлять до неї. Все ще є вільних для них кілька тимчасово тільки обсаджених міністерських становищ, о скільки виявлять готовість спільно працювати і не будуть стояти при своїх пересадних жаданях. Гетьман Скоропадський відвідав вчора посла Мумма і мав з ним півторогодинну вдоволюючу конференцію, в якій зложено дуже вдоволюючі заяви, передовсім в справі будучої політики (самостійність України, відсутність російських і польських тенденцій).

Наважуючи до сеї телеграми заявив Буше, що про Скоропадського довідав ся він що від 6 німецького посла в Петрограді гр. Пуртана, що теперішній гетьман є порішеним приятелем Німеччини.

З черги п. Гаас зазначає, що відомість, що мира з Україною ще не ратифіковано, є для нього несподіванкою. Політика, що її ведуть німецькі генерали на Україні, знищить всілякі будучі можливості для Німеччини. Що сказали би генерали, колиб нагло цивільним людям загодили ст стати на чолі армії, як

тепер генерали хотять вести політику? Не можна на Україні вести велико-російської політики, а в Естонії політику, що провокує Росію.

П. Штресеман зазначає, що вільно вести політику, якби назад творили велику Росію. З заарядженням на Україні бесідник годить ся, але не може похвалити способу їх виконання. Уважене членів правительства мусіло поділати як обиди і воно дасть аптанті новий привід до підкодування проти Німеччини.

Посол Гаам висказав надію, що Німеччина всеж таки дістане збіжжя з України та що мир з Румунією не буде так поспішно заключений як з Україною. Він підчеркнув право України на самоорзначення.

Дня 7. мая велі ся наради дані. Заступник канцлера Паєр говорив про димісію комісаря для східних областей гр. Найзерлінка і підчеркнув, що цілю нім. політики супроти окраїнних народів є жити з ними на будуче в згоді і дружбі, щоб тим чинном мати обезпечене від Росії, з якою, хто зна, чи не прийде колись до непорозуміння. Нім. політика йде там дорогою порозуміння, а не насильства. В справі польського питання не рішає сама Німеччина, бо тут входить в гру і Австрія.

По обговоренні справи Фінляндії, Естонії і Лівляндії, підчеркнув Паєр, що для осередних держав є важнішою справа видобути з України збіжжя, чим рішене питання, хто має правити Україною. Відносини на Україні були справді безладні, молоде недосвідне правительство не могло собі дати ради. Своєю промовою починив Паєр знаменним висказом, що не відомо, які ще несподіванки ждуть Німців на Україні.

В часі дальших нарад дня 8 мая на запит, чи німецькі війська підуть на Петроград, заявив представник міністерства війни, що начальний військовий управі нічо про се невідомо.

Носко (с-д) остерігав, щоб німецькі війська не замотувались у Фінляндії в боротьбу з російськими відділами і жалувє ся між іншим, що австрійські спекулянти мають змогу з вільної руки купувати на Україні збіжжя.

Підсекретар Браун заявляє, що німецьке правительство не хоче брати ся за примусові середники на Україні, лиш бажає собі взаємного свободного руху. Про австрійських спекулянтів не має він точних вістей, на який случай збіжжя, яке переходить в Австрію, буде зачислене.

П. Ерихбергєр закидає правительство, що воно не має ясного плану що до політики на сході, а змінює його відповідно до положення на заході. Та німецький нарід хоче докладно знати, як уложать ся відносини на сході, бо від цього залежить будуче існування Німеччини.

П. Тромпчиньскі (Польск) заперяє, що про похід Польщі на Україну нема бесіди і що Україні у 80 процент неграмотній нарід не всилі самі собою правити.

П. Грєве (консерв.) хотіє би так видіти більше плановості і прозорости в східній політиці.

По промовах Штресемана і Гааса, який остерігав перед походом на Крим, де-бату поміняно.

У. С. Військо на землях Української Республіки.

Олександрівськ, 21. квітня 1918.

Дня 26. лютого с. р. вирушили У. С. С. під проводом сотника Микитки зі Сквятина і Шишківця, борщівського повіта, в похід на Україну. Дня 28. ранком перейшли границю там, де Збруч вливається в Дністер. В селі Ісаківцях, зараз за Збручем чекала на австрійські війська делегація української армії з комісарем Поділля Степурию. Стрільці зробили їм овацію. По полудні підійшли Стрільці і інші війська під Каменець Подільський. Тут надіялись битви з більшовиками, тому зближались до міста в боєвій лінії. Але більшовики втікли без бою. Стрільці перебули тут два дні.

Українці, маючи до помочи один курінь гайдамаків, відразу взяли в свої руки всю власть, а Австрійці не мали змоги вийти зі становища гостей.

Звідси ішли усе через кілька днів в північній напрямі на Проскурів, перейшли через містечко Дунаївці, але скоро дістали приказ іти на Бар — у східному напрямі. Не доходячи до славного Бару звернули на полудне і за кілька днів підійшли під Жмеринку, що була вже занята австрійськими військами. Попри Жмеринку пішли далі на полудне, тримаючись близько залізничного шляху Жмеринка — Одеса і за кілька днів прийшли до села Кислицьке, коло станції Вапнярка. Тут спочивали чотири дні; тут-же скінчила ся наша мандрівка пішки, що тревала майже три тижні, з однодневним спочинком по кожних трьох днях подорожі. З Вапнярки поїхали залізницею до Одеси.

На Поділля зносились ми скрізь зі селянами і скоро почали визнавати ся в їхніх думках і настроях.

Більшість селян ворожо ставить ся до анархії і рабунків, які завелись більшовиками. Вони випитували нас, куди се та навіщо ми йдемо, що буде з землею, до котрої держави вони належатимуть... Про 3-й і 4-й універсали нічого не знають і недовірливо нас слухають. От ми їх довго переконуємо, що земля буде поділена, що Австрія та Німечина дають лиш військову поміч, передбачену в Берестейським мирі, а правити-ме далі Центральна Рада аж до Установчих Зборів. А вони, по виробленій історією привичці бути все пригатованому на найгіршу з усіх можливостей, кажуть: „Та дай Боже, щоб з усього того добро вийшло, щоб лиш не стало ще гірше, чим було до революції“.

В околицях, де працювали більшовицькі агітатори, так і уважали нас за висланників буржуїв-дідичів, що, мовляв, зараз за нами йдуть; вони думали, що ми відберемо від них назад дідичівське поме і розграблений інвентар, карати-ме за розграблене дворів та примусимо вибудувати нові. На наше твердження, що нас завізвала Центральна Рада, щоб спинити розпаче, яке робили більшовики, казали, що і в Центр. Раді сидять буржуї, як Петлюра, Грушевський, а решта генерали і се вони призвали нас для оборони своїх інтересів. Ось такі погляди — се вислід роботи більшовицьких агітаторів, а в часті і салдатів, що вернулись по демобілізації у свої села. Значна частина тих останніх нахалала ся на фронті отих більшовицьких фраз і ширить їх; а вони приймають ся при політичній невиробленості селян. Центр. Рада не мала змоги протиставити їм якогось поважнішого гласа своїх агітаторів і національно свідомих салдатів або вчителів.

Селяни тужать за висланниками з Центральної Ради — загально за людьми, котрим вони могли б вірити, що розяснили би їм теперішнє положення. А то приходять різні люди і різно говорять, що й не знають вони кого слухати. Вони дуже раді, що по сільських школах іде наука по українськи і цінують „Просвіту“. Селяни з Юрківки коло Вапнярки завели в своєму селі реальну гім-

назію і в ній уже вчать. На кошта сеї школи зложено село 60.000 карбованців.

На квартирах приймали Стрільці прихильно і гостинно та раділи, що можуть з нами розмовити ся. Де стояли Стрільці довше як вечір і ніч, там визаювали ся щирі відносини.

З Вапнярки до Одеси ішли ми три дні. В Одесі заквартирували ся ми в артилерійській школі. Там сиділи тиждень, а лиш через три дні можна було діставати в управі легіону перепустки до міста. В місті було багато непевних елементів, що могли вчинити бунт, тому всі австрійські відділи квартирували в казармах і майже не випускали ся в місто. Більше як третю часть населення становлять Жиди, що видають кілька часописів, в яких критикують політику Центр. Ради і хочуть якнайбільшої самоуправи, очевидно з економічних причин.

Виходить там українська часопись: „Чорноморська Хвиля“, але вона слабо редагована, а якраз підчас нашого побуту зачала виходити поважна часопись „Вільне Життя“. В її редакцію дали Стрільці багато галицьких часописів. Комісарем Центр. Ради в Коморний — він має вплив і повагу у австрійських властей. Українські естети повівають з усіх державних інституцій.

Тут приділено У. С. С. до групи аркієпископа Вільгельма. Датьше поїхали ми попри Миколаїв до Херсону. Підчас бою о Херсон становили Стрільці резерву дивізії. Побут в Херсоні був дуже приємний, бо місто гарне і відразу вернуло до нормального життя. Зараз з раня першого дня побуту ішли Стрільці цілими валками оглядати перший раз Дніпро. Тогож дня найшли ми товариство „Просвіта“, де зявлялись один по одному розігнані і тероризовані більшовиками українські дітячі. Цілими тижнями сиділи вони по пивницях, Дніпрових плавнях або околицьних селах. Тепер почали вони відновлювати роботу в „Просвіті“, в бібліотеці, повітовій управі і в партіях. Почали знов видавати часопись, а Стрільці помагали їм, чим могли.

З Херсона поїхали ми парохомом горі Дніпром і за кілька днів очинили ся під городом Олександрівськом, що був ще занятий більшовиками. Напроти Олександрівська, на острові Хортиці, стояли Німці, але так, що в бій не вдавались, Стрільці висіли з парохом на лівий беріг Дніпра і плавнями підсунули ся під місто, щоб вислідити сили більшовиків. Більшовиків було багато, бо були у відвороті з півночі, звідки натискали на них війська українські і Німці.

Енергічним наступом захопили Стрільці двоповерховий і часть міста і викликали такий страх між більшовиками, що хотіли Стрільці задля своєї малої чисельности мусіли уступити, вони розбігли ся з міста, в яке того самого дня допоздні ввійшов перший запорожський полк під проводом полковника Болбочава — і німецькі відділи. Бригадир Гавзер висказав свою похвалу за незвичайно хороше поведене старшини і стрілецької мужви.

Мировий договір з Румунією.

Має слідуєчий зміст:

Обі сторони узають воєнний стан за покінчений і наважують сейчас по ратифікації договору дипломатичні зносини. Румунія сейчас переведе демобілізацію.

Румунія відступає Болгарії назад ту часть Добруджі, що забрала була від Болгарії в 1913 році. Крім того відступає Румунія осередним державам решту Добруджі аж по дельту Дунаю. Румунія дістане залізничну дорогу з Черновод до Констанци.

Румунія відступає Австро-Угорщині скравки своєї території для управління границі.

Державне румунське майно в відступлених територіях переходить на державу, котрим сеї території припадуть. Румунські горожане сих земель можуть лишитись на місци

і прийняти сам робом нове горожанство або можуть аселятись.

Обі сторони арікують ся воєнного відшкодованя.

Осередні держави евакують Румунію зі своїх військ аж по якимсь часі. Так само залізниця, почти і телеграфи остають поки-що в руках осередних держав. Натомість пинні галузи власти переходять в руки цив. рум. урядів.

Осередні держави задержують право реквізувати в Румунії всякі припаси поживи, нафту і дерево. Окупційні війська мають удержуватись на кошта Румунії.

Румунія зобовязує ся завести в себе повну релігійну рівноправність. Жидам дає Румунія повні горожанські права.

Крім того містить договір ряд детальних господарських постанов.

Букарешт, 7. мая. (К. Б.) Маргільо-ман в депеші до міністра внутрішніх справ зазначає, що мир з осередними державами уможливить Румунії занятись остаточним злученням Бесарабії з Румунією.

Берлін 7 мая. Добруджа остане до часу в спільнім посіданю осередних держав, а се тому, бо Туречина має претенсію, щоб Болгарія відступила їй за Добруджу часть території, яку Туречина втратила була в балканській війні до Болгарії.

Листи з подорожі по Україні.

Херсон дня 14. квітня 1918.

(Конеш).

Дня 28. марта в Волочисках завагоновано ріжні військові відділи разом і пущено в дальшу дорогу. Для 12 офіцерів з бригадиром призначено один вагон четвертої класи. В тім вагоні точили ся ми аж до 4. квітня, минали міста Жмеринку, Брацкую, Одесу і Миколаїв, та аж за Миколаївом на станції Кульсагіно висів я в мою групою і понамерував до Херсону.

В Брацку був я в церкві, саме в неділю, і трафив на актенію, де мовить ся о царі і воїнстві його; та чув, що тамошний парох не поминав виправді царя але української республіки не згадував, а молив ся за Росію і воїнство її. Взагалі бачив я по дорожі, що є ще много елементів, котрі вийшовши з царського режиму не можуть освоїти ся з новим ладом. Особливо по містах находять ся цілкомні зроспійщені верстви, котрі відносять ся при мо ворожо до української республіки. До під держави сего духа причинають ся — при повній свободі цензури — всі російські часописи, які доводило ся мені читати, котрі отверто цькують проти Центральної Ради. Се бачив я і в часописах, що заступають інтереси робітників, і в письмах т. зв. буржуїв, — всі вони згідно уїдали на українське правительство. Однак се не черепнило їм домагати ся від него великих грошей на нуцнене в рух фабрик. Так жадали сего великі одеські промисловці, тай одеські робітники, щоб мати заробіток. Можливо, що з часом се унорядкує ся, особливо — коли правительство буде мати досить своїх людей і свого війська, щоб своїм розпорядкам а радше законам дати правну силу, і досить гроша, щоб могли ціну державну машину оплатити. Ли вся та справа поступає, не можу тут на разі знати. Досі виплачує весь персонал залізничний, як урядників так і службу, в областях занятих через Австрійців наше австрійське правительство своїми королями.

Для переведення української організації в сій стороні не було ще часу, але вже і за той короткий час поступила вона вперед. Так почав тут в Херсоні виходити український дневник „Дніпро“, — як видно — півофіціальний, писаний доброю українщиною, хоч що правда, лишилось ще з давного часу аж пять російських часописів.

Від кількох днів повівас вже над будинком громадської управи сільшовицький стиг, як зверхній знак суверенности української республіки над Херсоном.

Цікаве, що ходять тут слухи, що австрійський архієпископ Вільгельм мав би бути проголошений гетьманом України. Відки вони взяли ся, не знати. Додам, що архієпископ командує тепер одною групою, яка між иншим складає ся з кількох батальонів наших українських Січових Стрільців.

Через тиждень мав я тут дуже багато роботи. Опоравшись трохи, поїхав я з одним товаришем подивити ся на Дніпровий лиман. Особливого нема нічого: нема таких молив, які бачать ся в наших адрійських портах; нема таких магазинів, а деревляні буди; нема жадних елеваторів і журавлів до підношення тагарів, — словом: пристань зробила на мене дуже відемне вражіння. Вимагає вона грубих мільйонів, щоб стала такою торговельною пристанню, як треба. В ній бачив я багато всяких кораблів, — здаєть ся, всі кораблі, що були в Одесі і Миколаєві, сюди повітали і мусіли тут остатись. Розумієть ся тепер австрійські влади, о скільки сі кораблі були наладовані, закуповують всі товари для Австрії.

Місто Херсон саме страшно розлоге. Є кілька величавих будинків, а решта все одноповерхові, а найбільше партерові домики. Вулиці всі прості, якими місто просто поквдратоване. Найдовша вулиця, від двірця до пристани, проста, простісінька як овічка. Вулиці загалом виліжені різянками, подібно як у Києві. Трамваю нема ніякого. Нема ту каварень, а найбільша і найелегантніша і через першорядну публіку відвідувана, звана Меттер, має всего одну одніську салю на 10. м. квадратних величини. В середині міста паходить ся великий парк, а в ній пам'ятник П'ятимковому. Інших пам'ятників досі не бачив.

Берлінська преса

про події на Україні.

Берлін, 6. мая. Кореспондент „Voss. Ztg.“ в Києві мав розмову з гетьманом Скоропадським. Гетьман заявив, що від 3. мая є паном положення. Гетьман заявив, що мешкане бувшого російського генерал-губернатора. Новий володар України має 44 літ і родив ся в Вісбадені. Він є потомком старого гетьманського роду. Правительством Скоропадського хоче опертись на селян. Про знесення приватної власності нема й бесіди. Селяни задержать забрану землю, але за заплаатою дійсної вартості. Гетьман заведе лад на Україні. Буде опирати ся на Німеччину.

Берлін, 6. мая. „Berl. Tagbl.“ пише: Нове українське міністерство представляєть ся як чисто ділове міністерство. Члени кабінету стоять на становищі повної самостійності України.

Берлін, 6. мая. „Voss. Ztg.“ пише: Новий гетьман Скоропадський не тішить ся великою симпатією. Він мусить опертись на партію, а всі партії можуть бути соціалісти-революціонери і кадеї.

Відкликане Сев'юка.

Берлін, 6. мая. З Києва доносять: Нове правительство задумує відкликати з Берліна українського посла Сев'юка.

З Росії.

Франкфурт, 7. мая. З Базилі доносять, що Петроград приготується ся до оборони; проти російської столиці іде фінляндська біла гвардія.

Берно, 7. мая. В Петрограді положення дуже похуже. Безробітних є около 350.000 осіб. Перед таврійською палатою прийшло до кровавої сутички між робітниками з червоною гвардією. Правительство Леніна безрадне.

Копенгага, 7. мая. Кадеї ведуть горячкову агітацію проти большевиків. В Росії оподіють ся в короткім часі нагального перевороту.

За виборчу реформу в Прусах.

Берлін, 8-го мая. — „Vorwärts“ пише: Криза виборчої реформи є кризою правительства. Коли гр. Гертлінг не знайде до третього читання законопроекту про виборче право більшості, то лишеть ся йому або борба, або демісія. А що перша дорога замкнена для нього через виспу силу, то остане лише друга. Панове з правиці знають се, і тому вони такі бундючні. Вони знають, що правительство не буде сміти розв'язати сойму. На тім будують вони свою тактику. Зрештою саме правительство упевнило консервативів в їх позиції. Бо якби правительству вільно було розв'язати сойм, то вже по невдачі при другім читанні воно було би се зробило. Воно грозило розв'язанем, але збруя, котрою воно грозило, не була набита. Буде се найкрасшим трюком юнків, коли вони виборчу реформу і при третім читанні повалять і коли правительство — замість після гризлясову палату до хати — само буде мусіло спакувати своє манатє.

Новий угор. кабінет.

Будапешт 8. мая. (К. В.) Король вів до дра Венгерія писем, в котрім іменує його президентом міністрів, графа Алядара Зікія міністром а Сатере, дра Поповича міністром скарбу, Йосифа Стеренія міністром торговлі, графа Шеренія міністром рільництва, генерала барона Сурмая міністром генералів, дра Унжелгайссера міністром для Хорватії, князя Віндішгреца міністром без теки, графа Івана Зікія міністром просвіти а дра Терія міністром справедливости. Міністер-президент є рівночасно міністром внутрішніх справ.

Чому Устимович уступив?

В „Последніх Новостях“ з дня 3. мая помістив М. Устимович писем, в яким пояснює, чому він уступив зі становища голови Ради міністрів. По словам Устимовича намірене ним правительство мало мати слідуєчий склад: мін. земельних справ Мадівич, м. промислу Леонтович, м. справедливости Шелухин, м. заграничних діл Шульгин і Лоский, м. освіти Василенко, м. комунікації Бутенко, м. проживлення Соколовський, м. почт і телеграфів Статкевич, м. фінансів Климівич, м. народного здоров'я д-р Любимський, м. праці Ніковський.

Намічуючи такий склад правительства — пише Устимович — я руководив ся однією метою створити національний український а разом з тим і діловий кабінет, як необхідний під сю пору. Супроти того, що соціалісти-федералісти відказались від участі в правительстві, не мав я змоги здійснити наміреного плану і се приневолило мене зрештою ся предложеній мні високої честі.

Нова війна.

Сан Хуан дель Сур, 7. мая. (К. В.) Нікараґва виговіла війну осередним державам всіма голосами конгресу проти чотирох. Заявлено також солідарність возну зі Злученими Державами. Президента уповажнено всі сили „нації“ ужити до ведення війни.

Утеча Терещенка.

Відень, 7. мая. „Temps“ доносить з Копенгаги, що бувший російський міністер заграничних справ Терещенко втік з Петрограду до Швеції.

Невже непогода?

Будапешт, 7. мая. „Az Ujsag“ доносить, що воздушний поштовий оборот між Києвом

і Віднем буде на короткий час застановлений. Як причину застановлення свого руху подають зміну погоди.

Українська фльота.

Берлін. (Вольф). З поінформованої сторони доносять, що часть Чорноморської фльоти повернула до Одеси і віддала, ся на услуги нового правительства.

Чутки про поділ Галичини.

„Kurjer Lwowski“ доносить з Кракова: Віденський кореспондент „Now-oj Reform-y“ доносить: Посол Скарбек заявив мені, що звернув ся до міністра „для Галичини“ дра Твардовського з просьбою о автентичну інформацію в справі чуток про плян поділу Галичини. Міністер відповів, що чулки, наче би ся справа була вже пересуджена, рішучо неправдиві. Неправдиві також всякі відомости про подробиці і речеведь полагоджена сеї справи.

Адміністрація „Українського Слова“ повідомляє, що для вигоди Вл. місцевих не адлатників, буде доставляти часопис до дому.

НОВИНКИ.

— Укр. збіжжє у Відні. „Reichspost“ доносить, що до Відня прибув вже з України перший транспорт кукурудзи, пшениці, ячменю й вівса. Перший хліб з тої муки має полатити ся вже з кінцем сього тижня. „Kurjer Lwowski“ знов доносить: Від десятиох днів переходить щоденно через стацію Підволочиська около 160 вагонів укр. збіжжя. Перші транспорти ішли виключно до північних Чех, а тепер всі ідуть до Відня.

— Лист польського архієпископа в укр. справі. Польський архієпископ Сімон оголосив отвертий лист до редакції віденського органу христ.-суспільних, „Reichspost-y“, в яким витикає редакторам три промахи, а саме в холмській справі, в справі німецьких анексіоністів і в справі виласнення на Україні. В усіх сих справах закладає архієп. Сімон, не заняла редакція згаданого дневника такого становища, яке відповідало би католицькому дневникови. Передовсім горячо обстає католицький єпископ за польськими дідами на Україні, яким укр. правительство „відбирає“ приватну власність. Свій лист вислав архієп. Сімон до „Reichspost-y“ і випечатав його в краківській часописі „Przegląd-i powszechn-im“. Лист кс. Сімона є дуже характеристичним для ролі, яку грає римо-католицька церква на сході Європи — з окрема на Україні.

— Нещаслива пригода злодія. В Великодний понеділок коло 8 години вечером під неприємність всіх членів редакції відвідав наш льокаль д. Владислав Стопінскі, який дістав ся до редакції підробленим ключем, порозбивав долотою бюрка і скрині, в яких містило ся здепоноване часове майно Боевої управи. Приготовивши собі три повні мішки чужого добра став з терги добиратись до Вертаймівської каси. Та стувіт не надто обережно „урядуючого“ гостя в святочний день звернув увагу сусідів, котрі покликали поліцію.

Не маючи вільного виходу, заризиковав д. Стопінскі і скочив з другого поверху на брук Бляхарської улиці, причім зломив ногу. Поліція взяла від нього в переховане багато ключів, витрихів, штехерів, долото, два ножі і близько 1000 корон. Заопікувала ся ним рагункова стація спільно з поліцією.

ОПОВІСТКИ

Пятниця, дня 10-го мая 1918.

Ний: 10-го мая: греко-кат.: Симеона мч.,
римо-кат.: Ізидора.Завтра: 11-го мая: греко-кат.: Максиме і
вс., римо-кат.: Адольфа.

Надіслане.

За цю рубрику редакція не відповідає.

Горальні

броварі, вощальні, сушарні, пегольні, водні,
парові і моторові млини, комини дахівні і т.
п. поручає по найнижшій ціні

М. Альтшток,

ч. 2

Львів, Браєрська ч. 5.

Красний адвокат

Др Володимир Бачинський

відновив адвокатську канцелярію
в Підгайцях.

ОКУЛІСТ

Др Ярослав Грушкевич

буде ординувати в Станиславові від 3—15
мая с. р. в домі п. Хованця (коля пошти).

ОГОЛОШЕННЯ.

Солідитатора рутинизованого

поруку канцелярія адв. дра В. Бачинського
в Підгайцях. Зголошення під адресою: Др
В. Бачинський — Львів Сутинського 19. О-
ферти не прийняті подимати ся без відповіді.
473Де відома Кружків і загалу Членів „Сіль-
ського Господаря“ Львівського судового
округа і міста Львова.В понеділок дня 20. мая с. р. відбудуть
ся у Львові в львівському Товаристві „Українська
Бесіда“ при ул. Костюшки ч. 1. а. (біля На-
родної Гостиниці) о годині 11-тій перел по-
тулнемЗвичайні Загальні Збори Філії Краєвого
Товариства господарського „Сільський Госпо-
дар“ на львівський судовий округ з поряд-
ком денним:1) Відчитане протоколу з попередніх за-
гальних зборів і звіт уступаючої Ради із ді-
альності за роки: 1914, 1915, 1916, 1917.
1918 по день Зборів;

2) Дискусія над звітом;

3) Вибір нової Ради Філії на рік адмі-
ністраційний 1918-1919;4) Звіт голови Кружків про їх діяльність
за сей час;

5) Програма будучої діяльності філії;

6) Внесення і запити членів.

Підписана Управа Філії просить всі
Кружки о надіслання до сего часу звітів ізстану їх діяльності, виказів членів і член-
ських вкладок і о як найчисленнішу участь
в зборах.Вступ на збори лише за показанем член-
ської легітимації, о які належить звернути ся
до канцелярії Філії, Львів, ул. Зіморівця ч.
20. I. поверх.За Радю Філії Краєвого Товариства го-
сподарського „Сільський Господар“ у Львові
с. Волод. Яворський, Ілько Лисий,
голова, за секретаря.

ВІДОЗВА.

до Всєх ОО. Духовних, Шановних Громадян
та Громадян, Хвальних Товариство і Органі-
зацій, парохіальних Комітетів, церковних
Братств і громадських Урядів, шкільної
Молодіжки і Всєй української суспільності.Для несення матеріальної і моральної
помочі українському населенню Галичини, яке
так тяжко потерпіло від світової війни, зая-
вав ся Митрополитський Комітет Ратушковий під
покровом всіх трьох галицьких греко-кат.
Архієреїв.До сповнення свого завдання Комітет по-
трібує помочі ширшого загалу і грошей. Ко-
му лежить на серці поміч тим нещасливим,
що їх війна зруйнувала, зволить приступити
в членів львівського Комітету складкового і
заняти ся збиранням жертв і складом до ціль-
ного Комітету.Високо п. с. Намісництво у Львові за-
твердило статут Комітету, а рішенням з дня
4 півдня 1918 р. ч. 6540 През. дало дозвіл
на збирання добровільних жертв і складов на
його ціль по цілим нашим краю, аprotагом
цілого світлого тижня з 4 до 12. мая с. р. 1918 р.Львівський складковий Комітет зволить з
покликом на згадане розпоряджене повідомити
своїх ч. в. Старостів про склад Комітету,
а після уміщення збірки прислати виказ жертв
до М. К. Р. у Львові, ул. Виятарська ч. 9.,
а гроші на руки Краєвого Союзу Кредитово-
го. Рішєн з 10. ч. вкл. кн. 11.000.Поратувати тих нещасливих, які понесли
великі жертви при обороні краю і держави, є
нашим християнським, сороманським і народ-
ним обов'язком. Наш український народ муєть
сам себе поратувати, а помочі треба швидко і
щирої, бо чужа велика, варід гинє від бід,
голоду і холоду.М. К. Р. має надію, що на його голос
відкликне ся кождий, кого війна пощадила:
у такий нагній потребі ні одна парохія, ні
одна церква, ні одно братство, ні одна читаль-
ня, ні одно товариство, ні одна громада, ні
одна вільна Українка та ні один Українець
не відкаже своєї щирої помочі і щирого по-
пертя. А слези радості і вдячна молитва за-
ріє, бездомних, голодних, неодиєтих, небутих
і скитальців нехай стане за заплату,

Від Митрополитського Комітету Ратушковаго

У Львові, дня 14. півдня 1918 р.

Виконний Виділ М. К. Р.

Д-р Боцан Еп. вр. Гр Минитюк,
358 провідник, за секретаря. 5—5

Пам'ятка з Берестя!

фотографічні знімки з підписами делегатів
на мировім договорі в Берестю можна ку-
пити в обох українських книгарнях по 3 коп.Адміністрація нашої часописи нахо-
дить ся при улиці Сикстуській ч. 21.

ВИДАВНИЧЕ ТОВАРИСТВО

„УКРАЇНСЬКА КНИЖКА“

11. Про морського царя і його
дочку, народна казка, 22 ілюстрацій. —
80 сот.
12. Песенський, жабинський су-
хивський і золотокудрий са-
ви паропі, нар. казка 22 ілюстр. —
80 сот.
13. Про бідного парубка і царів-
ну, нар. казка 22 ілюстр. — 80 с.
14. Вови і возенята. — Вови і за-
яць, нар. байки 14 ілюстр. — 50 с.
15. Кому трудніше працювати. —
Старий Максимень. — Кому
зазуля бувало. — Народні опові-
да, 22 ілюстр. — 80 с.
16. Три брати і Бог. — Як Бог на-
городив бідного чоловіка, —
нар. легенди, 14 ілюстр. — 50 с.
17. Дідова дочка. — Про красавицю
і злодійку, — нар. казка, 14 ілюстра-
цій — 50 с.
18. Про Марусю — возачку до-
чку, — нар. казка, 14 ілюстр. — 50 с.
19. Про богатиря Сухобродзенця
Івана і Настасю прекрасну,
нар. казка, 50 ілюстр. — 1-60 К.
20. Очаківська біда, — народний пере-
каз 14 ілюстр. — 50 с. 3—10

Субscriбуйте акції Українського Банку.

„Український Банк“ основується акцій-
ним капіталом трьох мільйонів корон, розділених
на 7.500 акцій, кожда акція по 400 кор.Головним завданням „Українського Бан-
ку“ є: 1) придбання селянському населенню
землі, лісів і пасовищ порогом зарплати
більших земельних посідацій і взагалі підпо-
сєне різного роду господарства, та 2) поширен-
ня промислу у всіх його галузях, содвигнен-
ня господарсько-промислових підприємств та тор-
говліАкції „Українського Банку“ приносять
посідачеві дохід у виді дивідендів. Акції є
корисною і безпечною інвестицією капіталу.
Іх можна продати або достати на їх застав
позичку. Для кредитових товариств і зароб-
ково-господарських товариств акції є дуже
логічним способом львоваї резервних фондів.Посідає п'ятьох ацій „Українського
Банку“ має посідачеві голос на загальних збо-
рах акціонерів (зборів Банку) акціонери, що
посідають менше ніж сять акцій, можуть ду-
чити ся між собою для установаї спільно-
го повноваження до участі в загальних збо-
рах акціонерів.Хто хоче стати членом „Українського
Банку“, нехай згадає, тереше бравильно
виновнене зголошення і відповість йому, а се
по 400 кор. за акцію, а зрештою на безпо-
середню належність по 4 кор. з ва кожді
кофекції по 4 кор. разом арте за кожді
акцію по 408 корон на адресу: Товариство
взаїмного кредиту „Дністер“ у Львові, ул.
Руська ч. 20, вкладаєть книжка ч. 1 по 200.Повний проспект зголошення і почтєві
співідання висилають ся на запит.

Комітет основань „Українського Банку“.

3-1

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ:

У Львові:	В краю і державі:	За границею:
На рік 44—К.	56—К.	На Україні 56 марб.
„ на роки 22—	28—	В Німеччині 56 мар.
„ чвертьроку 12—	15—	В інших державках . 54 фр.
„ місяць 4—	5—	

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ:

Стрїчка двошпальтова або її місце 50 с.; з надісланням 1 К.; в оповідках 1-50 К.;
в редакційній частині перед-
стим друком подвійно, 4Слова тов-
Повний ого-